

บันทึก

เรื่อง การตีความตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
(ขอบเขตการจ่ายเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้มีหนังสือ ที่ ๑๖/๗๒๒๔ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๐ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรว่า ธนาคารฯ จะให้เงินกู้แก่เกษตรกรนอกเหนือจากการดำเนินงานทางเกษตร โดยถือว่าเป็นการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อส่งเสริมอาชีพหรือการดำเนินงานของเกษตรกร จะขัดกับคำว่า “เกษตรกร” ตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๙ เพียงใดหรือไม่ และความในมาตรา ๙ ซึ่งกำหนดว่า “ธนาคารมีวัตถุประสงค์ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน เพื่อส่งเสริมอาชีพหรือการดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร” นั้น มีความหมายรวมถึงการส่งเสริมอาชีพอื่นอันมิใช่อาชีพทางการเกษตรของเกษตรกรด้วย หรือมิใช่

ข้อเท็จจริงของปัญหาเรื่องนี้ มีว่า เมื่อธนาคารฯ รับเกษตรกรตามมาตรา ๓ ขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้า และให้เงินไปเพื่อประกอบอาชีพการเกษตรแล้ว มีเกษตรกรบางรายประสงค์ที่จะขอกู้เงินไปประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากงานเกษตรเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เช่น ซื้อจักรเย็บผ้าเพื่อรับจ้างเย็บเสื้อผ้า การทำมีด การเผาถ่าน การแกะสลัก การเผาอิฐ การจักสาน การทำร่ม กระดาษ การลงทุนตั้งอยู่ซ่อมรถ ตลอดจนกิจการอื่นซึ่งมิใช่การดำเนินงานทางเกษตร จึงมีปัญหว่าธนาคารฯ จะอนุมัติให้เงินแก่เกษตรกรเพื่อการดังกล่าวโดยว่าเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพของเกษตรกรให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจะกระทำได้อหรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๖) ได้พิจารณาข้อหารือของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ประกอบกับตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงการคลัง(สำนักงานเศรษฐกิจการคลังและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร) แล้ว มีความเห็นว่า

เมื่อพิจารณาถึงอำนาจกระทำการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ (๑)^๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๙ ประกอบกับมาตรา ๙ ซึ่งบัญญัติว่า “ธนาคารมีวัตถุประสงค์ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน เพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือการดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร

^๑ มาตรา ๑๐ ให้ธนาคารมีอำนาจกระทำการกิจการภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๙ อำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ให้เงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร

หรือสหกรณ์การเกษตร” และบทนิยามของคำว่า “เกษตรกร” ในมาตรา ๓ ซึ่งกำหนดว่า “เกษตรกร” หมายความว่าบุคคลผู้ประกอบอาชีพในการทำนา การทำไร่ การทำสวน การเลี้ยงสัตว์ การประมง การเลี้ยงไหมและสาวไหม หรือการทำนาเกลือ” แล้ว จะเห็นได้ว่า อำนาจในการจ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรนั้น จะต้องกระทำไปภายในขอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙ กล่าวคือ จะต้องเป็นการให้กู้เงินแก่เกษตรกรผู้ซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่กำหนดไว้ธนาคารฯ จะจ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกรเพื่อนำไปดำเนินการอื่นอันมิใช่การดำเนินงานทางเกษตรหาได้ไม่

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีความเห็นว่า การจ่ายเงินกู้แก่เกษตรกรเพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำเนินการอื่นอันมิใช่การดำเนินงานทางเกษตรกรรมดังกล่าวในมาตรา ๓ ย่อมไม่อยู่ในอำนาจของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่จะกระทำได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการกรม
โทร.๒๒๒๐๒๐๖ - ๙